

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434. Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Szirmai Vidor ügyvéd.	Főszerkesztő: Dr. Reich Aladár orsz. képvis.	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Valentin Emil	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
--	---	--	--	--

„A közvélemény megmozdulása.”

E cím alatt közli a kormány párti „Budapesti Napló” azokat az eseményeket, amelyek az országban mindenfelé a mostani parlamenti obstrukció ellen készülnek. Jobban mondva azokat a tüntetéseket, amelyek az ország vidékén a katonai javaslatok mellett nyilvánulnak.

Ebben a címben „A közvélemény megmozdulása” két lényeges szó van, de egyuttal két hibásan alkalmazott kifejezés is.

Elsősorban is az nem a közvélemény;

másodsorban pedig az a közvélemény eddigelé soha és sehol meg nem mozdult, — hanem a végső esetben is csak az mondható felőle, hogy valahonnan megmozdították, ami pedig mást jelent, mint a „megmozdult” kitétel.

Sohase volt az „közvélemény” és soha az meg nem mozdult.

Igazán képtelen állítás. Ráfogni egy csinált véleményre azt, hogy az a közvélemény, — ez nemcsak a tények meghamisítása, de egyuttal megtévesztése is az olvasó közönségnek.

Közvélemény mostan Magyarországon: a magyar lakosság meggyőződésében csak egy van. Ez az egy közvélemény természeténél fogva egységes és változatlan és nem gyúrható fel semminemű más anyagra. Ez a közvélemény az, amely közvetlenül a nép ezreinek és millióinak lelkéből kisugárzik, amelyet ellenkező irányba terelni nem lehet. Közvéleménynek nem nevezhető az például, amelyet a mi vármegyénk megyetermében határozatképpen kifejeztek. Ez akár valahonnan megrendelt, akár hiperlojalitásból önként felajánlott vélemény-töredék, amely már a nép gondolkodásának eredetiségéből kivetkőzött.

Közvélemény az ezrek és milliók gondolatvilágának önként adott kifejezése. Az, amit ezek az ezrek és milliók akarnak, de csak azért, mert ők maguk azt jónak, üdvösnek és célravezetőnek találják. Mihelyt mesterkéltéssel csinálják meg ezt a népakaratot, az megszűnt a közvélemény lenni és éppen azért nem nevezhető közvéleménynek a katonai javaslatok elfogadása mellett nyilatkozó véleménye, mert az mesterkéltséggel, csinált és megrendelt, amelynek belső értéke nincs és amely csak fölfelé a porhintésre jó.

Az ilyen értelemben vett közvélemény saját magától sohasem mozdul meg. Azt legfőleg mások tudják mozgásba hozni. Hiszen annyira titokban mégsem működhetnek azok az emelyük, amelyekkel azt a csinált közvéleményt megmozdítják, — hogy mi a mozgató eszközöket és azoknak a működését ne látnók.

Öszintén szólván a kormány e működését nem találjuk természetellenesnek. Meg kell bocsátanunk neki a küzdelemben tanúsított makacsságáért, mert hiszen minden hatalom elsősorban az önfentartásáról gondoskodik, mert ha erről letett, akkor megszűnt hatalom lenni.

Csak hogy most kivételes helyzet állt be. Talán még soha, egy kérdésben se szólalt meg a nemzet zöme ilyen erősen, ilyen határozottan, ilyen nagy számban, mint most, amikor hadat üzent a parlamenti ellenzék az osztrák tulköveteléseknek és a telhetetlen katonai molochnak.

Kétségtelen, hogy a nemzet ellen a nemzet kormányának harcolnia nem szabad. Ha a kormány immár meggyőződött, hogy az egész nemzet egy akaraton van, akkor nem szabad neki azon se lennie, hogy ezt az akaratot a rendelkezésére álló politikai eszközökkel meghamisítsa. Ilyen módon nem csinálhat a saját politikai céljainak megfelelő ellenkező „közvéleményt.” A bizalmi

Teljes életében mindig hő vágyamat képezte, hogy egyszer egy iszapfürdőt lássak, mert nem tudtam elgondolni, hogy milyen érzés az, mikor a malacok az orrukkal turják a földet és aztán meghemperegnek az iszapban.

Ebben az iszapfürdőben esett meg ez a kalandom, amelyet itt leírni szándékozom.

Betoppantam a nagy téli bazinba. Közepes nagyságu, kerek fürdőterem, amelynek alján van az iszap. Ezt az iszapot kis lapáttal felturja az ember és aztán végigfestheti magát vele.

Egyszerre csak, mikor átéreztem a hőviz első melegét — a hideg futott végig rajtam, mert éppen átellenben megpillantottam valakit: Stiglic Róbert urat. Stiglic ur tudniillik szabó. Még pedig már nagyon régen, olyan régen, hogy én még jogászkoromból adós maradtam neki 30 forinttal. Egy téli kabátért — amelynek prémje ugyan nem volt, de annál jobban szakadt a béléséből a vatta. De az már csakugyan mindegy, hogy miként festett fel az a téli kabát — a végeredménye mégis csak ugyanaz, hogy én az árával adós maradtam. »Rá se néztem, amikor ő már meglátott» és nekem immár csak ahhoz volt bizalmam, hogy Stiglic urat majd csak megtévesztem valahogy, ha egy kissé felfújom az arcberendezésemet. Hiszen nem is attól féltem,

TÁRCA.

Ve tibi ridenti...

Lehullott az égről a legfényesebb csillag,
A magyar nemzetnek vezéresillaga,
Sajgott milliók szive, a szemek mind sirtak,
A legmélyebb gyászba borult a haza;
S midőn sirja fölött százezrek zokogva
Megostromolták a magas egeket,
Hogy az Úr a diesőt kegyébe fogadja:
Hajh! a mameluk-had vigadt s nevetett.

Egy zord felhő támadt, mint fekete zászló,
S szárnyait terjeszté ősz Buda felett;
Egy sikoltás hangzék, velőket megrázó,
S minden igaz magyar koble remegett.
Az a felhő volt a Hentzi-ünnep árnya,
Mely elborítá a honi szép eget;
Zokogott a nemzet, gyalázatát látva;
De a mameluk-had vigadt s nevetett.

Hol a hős vezérek mártírként halának,
S a zsarnoki kénynek állott oszlopa:
Szentelt földére a gyászos Golgotának
A magyar nép ezre zarándokola.
Oh, a tenger gyászlók zokogának sirva,
Mert szívükben sajgott az emlékezet,

S midőn áldást kértek minden egyes sirra:
Hajh! a mameluk-had vigadt s nevetett.

Idegen hatalom, mint a sas-keselyű.
A nemzet testébe vágja körmeit,
Feljajdul a magyar, a meggyötört, de hű,
S a sors e csapásán most nem könyezik;
Szent bizalmat helyez törvény malasztjába.
S jogot s igazságot ajka emleget;
De midőn kérvényt tesz a ház asztalára:
Oh! a mameluk-had csak vigad s nevet.

Ámde lészen idő s porba dől Iliou
Az igaz szabadság diadalt arat,
S minden magyar bátran a legszentebb uton,
Az egyetértésnek útján lép s halad.
S lészen idő, midőn a függetlenségnek
Fölszentelt zászlója vígan száll s lebeg:
Akkor fölesendül a honban a vig ének,
S a mameluk-had majd sir és nem nevet.

Joachim Ágoston.

Boston-tánc az iszapfürdőben, vagy hogyan izzadtam ki az adósságomat.

Irta: Dr. Csillag Károly.

A doktorom utasítására mentem Budapestre a Lukács-fürdőbe, hogy ott felejtsem a jobbik kezem reumáját. Még pedig az iszapfürdőbe.

szavazatok és a megrendelt közgyűlési határozatok nem fogják feltartani az erős hullámokkal előretörő nemzeti elhatározást.

Ennek az árja magával fogja sodorni azokat is, akik nem akarják azt megérteni, hogy az ár ellen csak egy ideig lehet úszni, — de előbb utóbb fel kell adni a küzdelmet a lehetetlenség ellen.

Felvilágosítás a baja-báttaszéki hidra nézve.

Nem vagyok egészen befentes az áthidalás dolgában, de azért a hid és az összekötő vasút dolgában talán szolgálhatok némi felvilágosítással. A hid szerkezete előttem ismeretlen, azt sem tudom egész biztonsággal, hogy csupán vasuti hid lesz vagy pedig kocsí közlekedésre is be lesz rendezve. A jelenlegi lejtmerést sem ismerem; de igen is emlékszem az 1894-ik évi költségvetésre, értve a vasut építkezési költségekre, valamint a hid költségére. 1894-ik évben a mikor dr. báró Vojnics István ezen vasuti vonalról az előmunkálati engedélyt birta, Gferer Antal vasuti vállalkozó a költségvetést pontosan elkészítette és pedig olyformán, hogy a vasuti vonalnak minden egyes kilométerje 56000 forintba, azaz 112000 koronába kerül. A báttaszéki indóháztól a jelenlegi bajai vasuti állomásig tizenkilenc kilométer, tehát összesen 2128000. Marad a hid építkezésre 4872000 korona. Megjegyzendő azonban, hogy az 1894-ik évi lejtmerés alkalmával az építendő vasut mentén több rendbeli viaduktok és pedig két negyven méteres fel lett véve, a melyek most provisorikus fahidak által pótolva lesznek, a mi már magában megtakarítást idéz elő a költségvetésben. Ha most már ezen megtakarítandó összeget hozzácsatoljuk a hid részére fennmaradt összeghez, úgy kerek ötmillió korona rendelkezésére áll a hid építéséhez. Ötmillió koronáért pedig nagyon is ki lehet építeni az összekötő hidat, sőt emeletesre, vagyis kocsí közlekedésre is el lehet készíteni, ezt pedig onnan tudom,

mert 1894-ben ajánlkozott egy pozsonyi cég, mely már épített a Dunán át vas hidat és a mely cég a hid költségvetést négy millióban megállapította. Az érdekelt közönség tehát ne aggódjék, legyen nyugodt, mert 7 millió koronával bőven és szolidan ki lehet építeni ugy a vasutat valamint a kocsiközlekedésre szolgáló dunai hidat.

A mi pedig a hidig, vagyis a Duna partjáig vezető közutat illeti, ezt tudomásom szerint a kormány semmi körülmények közt nem építteti, hanem az érdekelt öt megyére hárul annak elkészítése. Mindezekből kitűnik, hogy az „Egyetértésben“ kitűntetett 7 millió korona ép elég lesz, hogy a baja-báttaszéki vasut, valamint az emeletes Duna-hidja létesüljön.

Azonban a kellő tárgyilagosság szempontjából jó lesz realisabb dolgokra Baja város közönségének figyelmét irányítani. Igaz, hogy majdnem egy fél emberöltő alatt mást nem tettünk, mint a Középduna áthidalását óhajtottuk. Óhajtottuk pedig részint országos, részint helyi érdekből. Az országos érdekek kielégítése nagy részben teljesül, a mennyiben egy egyenes utat kapunk Erdélytől Fiuméig. Ezáltal nemcsak gazdasági előnyei javulnak eme nagy vidéknek, hanem politikai és stratégiai szempontból az ország eme összekötő vasut által nagy haladást tesz.

Szabad-e a helyi érdekek kielégítését olyan vérmes jövővel látnunk. Az első benyomások hatása alatt szabad-e az érdekelt vidéknek megállani és öntelten ezen gazdasági tényezőkkel megelégedni?

Szerintem nem. Mert ha eme összekötő vasutal és a Duna hidjával vágyaink netovábbjának eleget véltünk tenni, nagyon féltő vagyok, hogy a lassú mámorból való ébredés nagyon keserű lesz. Ha a helyi érdek a kínálkozó alkalmat nem fogja teljes erővel tova fejleszteni, akkor az összekötő vasutból nem lesz más haszna Baja városának, minthogy nyugotról keletre és keletről

nyugotra látni fogja keresztül robogni a vonatot és legfőbb az ujdonosság vonzalma egyik vidékről a másikra néhány kíváncsit szállítani fog.

Ugyan nem kicsinylendő ama előny, melyben Baja és nagyvidéke némely östermesztményben részesülni fog. Többek közt szén, fa, kő sokkal jutányosabb áron kapható és hozzáférhető lesz, sőt ismerve Baja város kereskedelmének és iparának képességét, sok vevőt magának hódítani is fog. Az általános fellendüléshez Baja város régi prestigének visszanyeréséhez mindezen faktorok keveset fognak lendíteni. Szerintem, ha Baja város csakugyan Bácsországban fekvésénél, lakosságának intelligenciájánál fogva az elmúlt arany korát visszavarázsolni akarja, tovafejlesztésének ernyedetlen munkáját abban hagyni nem szabad.

Először is segédkezet kell nyújtani Pécs városának, hogy közvetlenül vele érintkezésbe jusson és pedig azáltal, hogy Pécs városa egy rövid uton elérje a Duna hidját.

Ezen közlekedési út létesítése úgy Baja, mint Pécs szabad királyi városnak csakis előnyére válik, a mennyiben a csere kereskedelmet, az ipar tovafejlesztését a kölcsönösség és viszonzosság természetes követelményei csak buzditólag elősegíthetik. Hogy ez nem csak Baja város, hanem Pécsnek is érdeke abból kitetszik, mert Pécs város közönsége az áthidalás ügyében elejétől mindvégig a mozgalom mellett hősiiesen kitartott. Ezt pedig nem idealisztikus szempontból tette, hanem azért, hogy saját anyagi érdekeinek kielégítését szinte elősegítse.

Ebből kifolyólag Baja városának erkölcsi kötelessége saját anyagi érdekének szempontjából mindent elkövetni, akár közvetve, akár közvetlenül, hogy a Pécs, pécsvárad — báttaszéki vasut minél előbb létesüljön, hogy ezáltal egy közvetlen összeköttetést létesítsen Baja és Pécs nagykörnyékével.

Másodszor és ez egy imminens kérdés Baja jövőjére nézve, hogy a baja-báttaszéki

hogy nekem valahogy meg kell adni majd azt a kis hátralékot, — de az mégis csak kellemetlen, ha az embert vagy 20 évig békivel hagyják és aztán éppen az iszapfürdőben kelljen azzal a hitelezővel találkozni.

Stiglic ur veszedelmesen közeledett felém. Valami Boszton-táncfelét lejtve közeledett. Nem volt mit tennem: én is hasonló táncra perdültem a vízben és igyekeztem minél tovább esni a táncosomtól. Így jártuk egy darabig, amikor végre is Stiglic ur megunt a dolgot és egyszerre csak lepihent tőlem átellenben és újból fixirozott. Újból közeledett a Boszton-tánclepteivel; — ekkor aztán támadt egy kitűnő ötletem. Hirtelen lemerültem a víz alá és felkaptam egy nagy marék iszapot, amelyikkel aztán úgy elkentem a képemet, hogy az ördög se ismerhetett meg.

Stiglic urat azonban ez el nem tántorította. Oda lejtett a teljes közelembe és jobbról-balról vizsgálgatott. Valószínűleg erősen hasonlítottam saját magamhoz. S egy boldog mosoly Stiglic ur arcán elárulta, hogy a 20 év óta elveszettnek hitt adóst ime mégis fölfedezte.

Ekkor aztán várakozó álláspontot foglaltam el. Az iszap úgy eltakarta a képemet, hogy már lugszerűen ette is azt. Majd levedlett a bőr az orromról — de hát mit nem

tesz meg az ember egy ilyen kellemetlenség kikerülése végett.

Végre is Stiglic ur megunt a dolgot és kiment. Én azonban ovatos voltam, tudtam, hogy a teremben kényelmes várakozó-hely van és ott Stiglic ur törbe csalhat, mert hát ott már nem kenhetem be a képemet iszappal és Stiglic ur fel fog ismerni és meglesz a botrány.

Nem rosszul sejtettem, mert csakugyan ott várakozott rám a gyanakodó kecske.

De nekem is volt ám eszem. Bebujtam a lepedőmbe és rögtön hívtam a szolgát, hogy pakkoljon be. Tudni kell ugyanis, hogy a reomásakat ott vagy 6 darab lepedő és pokrócba pakkolják be, hogy izzadjanak, de úgy pakkolják be őket, hogy csak orruk hegye látszik ki. Mikor így bevannak csomagolva, akkor mozdulatlanul úgy fekszenek ott, akár egy tuskó — és addig e kényszerhelyzetben maradnak, míg a szolga újra ki nem pakkolja őket.

Ugy feküdtem én is ott, tehetetlenül és mozdulatlanul és a verejték már az első 3 percben úgy csurgott rólam, hogy majd hogy meg nem fulladtam.

És Stiglic ur megtette nekem azt a sziveséget, hogy oda ült mellém a szomszéd pam-

lagra és gusztálta az orrom hegyét, mert egyebet ugy sem látott belőlem.

Már nem bírtam ki a rettenetes izzadást — de hát mit nem tesz az ember egy botrány kikerülése végett.

Izzadtam tovább 5 percig, 10 percig, 12 percig és Stiglic ur végre is megunt a dolgot és odajött, lehajolt fölém, kérdezve, hogy: »Ugye bár, ha nem csalódom, X. úrhoz van szerencsém?»

»Csing waj balangerotto di kazematta csantaveró del fruttó di mara aszkazetta rrenegáta!« — fellelém.

Ennek az idegen beszédnek a hallatára Stiglic ur úgy meg hökölt, hogy az árnyéka se maradt ott. Haragosan mondtam ezeket a szavakat és magam is azon gondolkodtam, hogy tulajdonképen milyen nyelven van ez mondva.

Stiglic ur eltávozott, mert látta, hogy tévedett. Tévedni pedig emberi dolog. És a szabó is csak ember, még akkor is, ha kecske.

Igy láttam én Boszton táncot az iszapfürdőben és így izzadtam én ki az adósságomat!

széki vasut által ne egy keresztül ro- bogó vasutat léptessen életbe, hanem hogy ezen vasut által egy maradandó kereskedelmi gócpontot biztosítson. Minden rendelkezésére álló erőket latba kell vetni és oda kell törekedni Baja város közönségének, hogy ott egy oly központot állandósítson, mely nemcsak egyes ki- vételeseknek „hasznot” biztosítson, ha- nem az összességnek egy jobb jövőt szerezzen. Ezt pedig nem szabad halasz- tani. A vasat addig kell ütni, még me- leg. Hogy mi módon és mily utakon haladjon az érdekeltség azt célszerűségi szempontból a nyilvánosság terén nem szabad közhírré tenni, de amint alkal- mam és időm nyílik, szoros kötelessé- gemmé fogom tenni, hogy átránduljak kedves szülővárosomba, hogy a nagy munka folytatásához szerény eszméim- mel hozzájárulhassak és egynémely fel- világosítást adjak.

Dr. Boszkovitz Mór.

Törvényjavaslat a beruházásokról.

Lukács László pénzügyminiszter a képvi- selőház f. hó 28-iki ülésében törvényjavaslatot terjesztett be a magyar királyi államvasutak hálózatának kibővítéséről, vasuti és más be- ruházásokról, valamint a szükséges költségek engedélyezéséről.

A törvényjavaslat így szól:

I. FEJEZET.

A magyar királyi államvasutak hálózatának kibő- vítéséről és más vasuti beruházásokról.

1. §. Felhatalmaztatik a kormány, hogy az ungvölgyi helyi érdekű vasut Nagyberezna állomásából az Ung folyó völgyében Sztav- nán át az Uzsok melletti magyar-gács határ- széléig vezetendő gőzmozdonyu vasuti vonalat, a magyar királyi államvasutak Érsekújvár és Komárom, illetőleg **Baja és Báltaszék állomásait** egymással a Duna áthidalásával összekötő vasuti vonalakat és az ezekkel a vonalakkal kapcsolatos Duna-hidakat, továbbá az 1895. évi VII. törvényekkel engedélyezett székely vasuti hálózat szászrégen—dédai rész- vonalát államköltségen kiépíthetesse, végül a székely vasuti hálózat déda—mádéfalvai vonalának építési munkáit megkezdethesse és pedig oly módon, hogy a fenti vasuti von- alak államköltségén leendő kiépítéséhez az összes érdekeltségi hozzájárulásokat is fel- használhassa, a nélkül, hogy az érdekeltségek hozzájárulásaik címén az állammal szemközt bármi igényt támaszthatnának.

Az érsekújvár—komáromi és **baja—bát- tászéki vasutvonalak és Dunahidak** az elsőrangú főpályák szabványai szerint építendőek és rendezendőek be.

A baja—báltaszéki elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid építésére 7,000,000 kor. hitel engedélyeztetik.

Rendkívüli közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. h. 26-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1. A városi tanácsnak jelentése a Cserepes pusztai VII. számú majorság haszonbérbe adása iránt megtartott nyilvános árverés eredményéről. — Mayer György és társainak haszonbérbe adatik, holdankint 25 kor. bér- összegért.

2. Ugyanannak előterjesztése a katonai ne- velő- és képző-intézeteknél rendszeresített harmadik városi alapítványi hely betöltése tárgyában. — Az alapítványi helyet Devics Alajos nyerte el.

3. Ugyanannak jelentése az új városi kór- ház fekáliamentes szennyvizeinek levezetésére létesítendő betoncsatorna munkálatainak biz- tosítása végett megtartott nyilvános árlejtés tárgyában. — Dr. Valentin Emil biz. tag szó- lalt fel e tárgynál és kérte, hogy a referensek tárgyukat hibében adják elő és ne hallgas-

sanak el lényeges momentumokat. — A mun- kálatok Pollák Samu kolozsvári cégnek adat- tak ki a 25800 kor. költségelőirányzatból 27.5% engedménnyel.

4. Ugyanannak jelentése a város tulajdo- nába átment tanítóképezdei gazdasági kertnek haszonbérbe adása iránt megtartott nyilvános árverés eredményéről. — Özv. Bartsch Samu- nának 526 korona bérösszegért haszonbérbe adatik.

5. A temesvári m. kir. posta- és távirtda- igazgatóságnak átirata a városi bérház keleti oldalán levő I. számú bolthelyiség kibérlése tárgyában. — 300 korona bérösszegért bérebe adatik.

6. Latinovits István végrehajtónak nyugdi- jazás iránti kérvénye. — 1903. évi július 1-től kezdve évi 454 kor. nyugdíjjal nyugdíjaztatik.

HIREK.

Személyi hír. Gräff Nikáz zombori királyi tanfelügyelő f. hó 25-én Baján volt a városi és izraelita polgári iskolák megtekintése vé- gett.

Eljegyzés. Allaga Leó bajai takarékpénz- tári tisztviselő, Allaga Ottó bajai ügyvéd fia, f. hó 31-én jegyzi el magának Szűcs Margit úrhölgyet, Szűcs Mihály bajai ügyvéd kiváló szépségű, művelt leányát.

Esküvő. Goldberger Miksa bajai lakos f. évi június 14-én d. u. 4 órakor tartja a bajai izr. templomban egybekelési ünnepélyét Roll- berg Helén kisasszonnyal.

Gyászhir. Őszinte részvétellel vettük azt a szomorú hírt, hogy Drescher Sándor, városunk volt orsz. képviselőjének, néh. Drescher Edének, a zombori főgymnásium VI. osztályába járó 16 esztendő fia e hó 22-én hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult reménytel- jes ifju ez előtt három hónappal tifuszba esett és sem az orvosi tudomány, sem pedig a sze- rető anya gondos ápolása őt megmenteni nem tudta. A szomorú véget ért ifju hült tetemét 23-án délután a gyászháznál beszentelték és vasuton Bajára szállították. Másnap d. e. 10 órakor a résztvevők százai jelentek meg a pályaudvaron, hogy a jobb sorsra érdemes ifjú végtisztességén jelen lehessenek. A pályau- dvaron felállított díszes ravatalon a halottat újból beszentelték, majd a koszorúk nagy so- kaságával borított gyászkoocsra tették, mire a menet megindult. Különösen megható volt látni a megboldogult tiz iskolatársát a gyász- kocs mellett haladva, kik Bajára is elkisérték hű pajtásukat. Egyikük megható gyászbeszé- det tartott a sírnál. A gyászbaborult család a következő gyászjelentést adta ki. »Özvegy slavnicai Sándor Béláné szül. szentiványi Iva- novits Anna a maga, Pali s Erzsike gyermekei, a nagyanya özv. Drescher Ferencné, valamint az egész rokonság nevében mélyen megszo- morodott szívvél tudatja forrón szeretett fiának Drescher Sándornak f. évi május hó 22-én, éle- tének 16-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megbol- dogult földi maradványai f. évi május hó 24-én délelőtt 10 órakor fognak a vasuti in- dőházba megérkezés után, a szent Rókusról címzett temető kápolnájában ravatalra tétetni és az engesztelő szent miseáldozat után, a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Baja, 1903. évi május hó 23-án. Áldás és béke poraira.«

Halálozás. Loos Zsigmondné szül. keökeszi Csernyus Vilma f. évi május hó 24-én d. u. 3/4 órakor, hosszú és kínos szenvedés után, életének 62-ik évében, Baján elhunyt. Teme- tése f. évi május hó 26-án, d. u. 5 órakor ment végbe nagy részvét mellett.

Névváltoztatás. Kiskoru Wiesel Ármin bajai lakos, Szűcs Ödön gépgyáros tisztviselője, családi nevét Aczélra változtatta.

Bajai gimnázisták Mohácson. A bajai cisziterci rendi gimnázium növendékei pünkösöd vasárnapján Mohácsra randulnak tanulmány céljából. A reggeli hajóval érkeznek és mi- után a hajóállomáson megreggeliznek, szent misét fognak hallgatni. A mise után a kálváriai emlékkápolnát szemlélik meg és a csatateret. — Ebéd az Iparosok olvasóköriében lesz. Dél- után kirándulnak a Cselepatához, ezt és a II. Lajos emlékoszlopot megtekintve, a város

kis gőzösen jönnek vissza a városba. Vacsora szintén a Körben lesz, utána ugyanott hang- versenyt rendeznek. Másnap pünkösöd hétfőn reggel szent misét hallgatnak a belv. templom- ban és utána várostól bucsut néve, a M. F. T. R. személyszállító hajóján hazautaznak.

Szamóca kóstolás. A gyümölcsészeti egye- sület f. é. május 31-én, pünkösöd vasárnapján d. u. 4 órakor, szamóca kóstolást rendez az egyesület telepén s erre az egyesület tagjait mint az érdeklődőket meghívja. Casinó-tagok d. u. 1/2 4 órakor indulnak a casinó helyi- ségéből.

Bajai kirándulók Szegzárdon. A múlt héten a bajai állami tanítóképző 32 növendéke Scherer Sándor igazgató és 7 tanár kíséreté- ben látogatta meg Szegzárdot. Szerdán este érkeztek Dombori felől. Megérkezésük után megkoszorúzták a Garay-szobrot, mely előtt Mihálicska János tanár szép beszédet tartott. Ezután a növendékeket és a tanárokat elszál- lásolták. A tanári kar tagjai vacsorára Eber Márton tanító vendégei voltak. Másnap reggel a muzeumot látogatták meg, hol Haugh Béla muzeumi custos szolgált szakszerű magyará- zatokkal. A muzeum megismerése után lá- togatásokat tettek, többi közt Wosinsky Mór apátplébánosnál és Tihanyi Domokos kir. tan- felügyelőnél is tisztelegtek. Később a belvá- rosi templomba mentek, hol a déli isteni tisz- telet alatt énekeltek is. Délben a »Szegzárd Szálló«-ban közebedre gyűltek egybe, amelyen a polgári iskola tanárai és a szegzárdi tani- tói kar közül is többen részt vettek. Délután kirándultak a bartina-baktai szőlők megtekin- tésére, hol Tóth Károly baktai szép tanyájá- ban bemutatta a jobbnál-jobb szegzárdi boro- kat. Innen felmentek a Bartina ormán levő keresztkehez, hol a Hymnust és Szózatot elénekelték; Nits István közp. szől. felügyelő pedig, ki a hegyi kirándulásban kalauzolta a vendégeket, megszólaltatta a nagy viharágyut is. Ezután megtekintették Nits István elő- hegyi szőlőjét és ezen keresztül fölmentek a báró Augusz-féle előhegyi szőlőbe, hol Boross Gyula uradalmi tisztartó és fia szíves ven- déglátással fogadták a kirándulókat és a tu- lajdonos grófnő nevében gazdagon megven- dégelték a majdnem 60 tagra szaporodott társaságot.

Pénteken délelőtt a hirneves selyemgyárat nézték meg. Ebéd után Tolnára mentek, ahol a selyemgombolyító gyár működését tekintet- ték meg és innen Domborin át kellemes em- lékekkel tértek vissza Bajára.

Táncanfolyam. Kabai Tany József jó nevű tánc- és illemtanár értesülésünk szerint jövő hó 20-a felé városunkba érkezik, hogy hat hétre terjedő tánc-kurzust tartson. Beiratko- zások június hó 20-ától nála, a »Bárány Szál- lodá«-ban lesznek eszközölhetők.

Iparvásár. Vasárnap reggel 9 órakor Czér- nay Imre rövid szavakban üdvözölte a meg- jelent közönséget és a kiállítókat, rámutatván az iparvásár céljaira, azt megnyitotta. Ki kell emelnünk a Spitzer Simon és társa cég ipartelepén készült tetszetős cementlapokat, a Wagenblatt István kocsigyártó izléses kocsi- jait, Kiesel János, Benczák Zsigáné késkiállít- tását, Eckert Ferencz rézöntő új, a lehető leg- jobb szab. pálinkafőzőkészülékét, amely a szak- emberek között általános feltűnést keltett, va- lamint praktikus és szintén legutóbb szaba- dalmazott pálinka-hűtő készülékét. Beizert Miklós kovács hasznos tárgyai, Szalai János kádár, Nehr Antal esztergályos, Majtinszky látszerész, Hatósi Imre csizmadia, Tomásics Sándor köteles kiállított tárgyai fényesen iga- zolják, hogy nálunk vannak ügyes, képzett iparosok. Célszerű, hasznos és elmés dolgok az ifju Utry Pál szitakötőei. Ügyes kézre, jó izlésre és szolid munkára vall a Farkas István által kiállított ágy is.

Tréfás irodalmi estély. R. Kovács Laura budapesti felsőbb nőnevelő intézet volt ig- zató tulajdonosa és országos hírnevű műsza- való (recitátor) imitátor és énekművésznő f. évi május hó 30-án, szombaton a »Casinó« helyiségében, részben helyi jótékony célra, tré- fás irodalmi estélyt tart. Az estély műsora: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Tompa, Czuczor, Madách, Gyulai, Thaly, Bartók, Ábrányi, Kiss, Gabányi, Rudnyánszky, Mindszenti, Szendrei, Heine, Coppée, Leopardi, Eugène jeles költők műveiből van összeállítva. 30 különböző jellem

Károly István főherceg
saybuschi sörfőzdéjének

„PORTER” sörét

mely a leghíresebb
Angol gyártmányul egyenértékű
ajánlom a nagyérdemű közönség szíves
figyelmébe.

Ezen
finom különlegesség,
mely mint élvezeti ital is nagy becs-
esél bír, orvosi tekintélyek által ugy
is mint liatetikus tápszer gyomorba-
jósok részére, valamint vérszegénység-
nél, a légzőszervek megbetegedéseinél
és végül lábadozó betegek erőgyarapí-
tására, nemkülönben az álmatlanság
leküzdése céljából ajánltatik

és kapható Baján

Preimájer Pál

vendéglőjében. 3-2

Egy üveg ára 50 fillér.

Kiadó üzlethelyiség.

A jelenleg **Borizák István**
által birt

üzlethelyiség

november hó 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágítást

Müller Antal háztulajdo-
nos nyújt.

Üzletfelosztás miatt

teljes végeladás

BERNDORFER EDE

divatárúházában

BAJÁN.

A t. közönség ez alkalommal csakugyan
a legoicsóbb áron szerezheti be divat-
cikkeiket stb.

Áruimat együttesen is eladom nagy
engedmény mellett.

EMKE dala!

EMKE-papirt, levélpapirt vegyetek!

Ha rá néztek, feldobog a szívetek.
Magyar fiúk, magyar lányok tudjátok,
Hogy én nektek magyar papirt kínálok.

Magyar földön, magyar kezek csinálják,
Magyar földön, magyar népek kínálják;
Nem hagyhat ez magyar szívet hidegen,
Ugy is nálunk annyi minden idegen.

Külföld helyett a hazában maradjunk,
A magyar pénzt idegennek ne adjuk!
Hadd tudja meg ebből is a nagyvilág,
Hogy a magyar előre tör s tenni vágy.

EMKE-papirt adjatok a kezembe:
Édes anyám, neked irok én erre,
Van-e ennél szebb papír a világon?
Boltos uram, csupán EMKE-t kínáljon!

A fent megénekelt „EMKE” levél-
papiros minden nagyságban kapható

ifj. **WAGNER ANTAL**

könyv- és papirkereskedésében.

30-17

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tu-
domására juttatni, hogy volt főnököm, **REUTER**
STEFÁNIA úrnőnek, széles körökben ismert jó
hírnevű

NŐI DIVAT-TERMÉT

ÁTVETTEM,

s azt helyben, **Szent Antal-utca 208. sz. alatt**,
továbbvezetni fogom.

Ennélfogva a legújabb szabásu francia és
angol ruhák, női kabatok, blouseok, costumeok
és negligék készítését elvállalom.

Tanulmányaimat London, Páris, Berlin és
Bécs legelső műtermeiben végeztem és ott az
összes e szakmába vágó tudnivalókat elsajátítot-
tam, miről az igen tisztelt hölgyközönségnek
közel 3 évi működésem révén, **Reuter Stefánia**
úrnőnél helyben, alkalma volt meggyőződést
szerezni.

Alázattal esedezem, szíveskedjenek nagybecsű
bizalmukkal megtisztelni és azon leszek, hogy
figyelmes, pontos és szakszerű munkám, vala-
mint a ruhák izléses kiállítása által megelége-
désüket teljes mértékben vívjam ki.

Ajánlom magam a n. é. hölgyközönség becses
jóindulatába és pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

Weisz Henrik

női szabász,

Szt. Antal-utca 208.

Urak figyelem!!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság
Budapesten, VII., Csömöri-ut II.

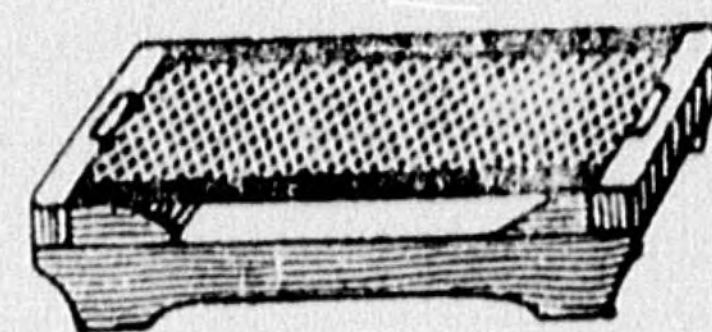
15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű kidolgo-
zással divatos férfi öltönyöket finom gyapju
szövetből.

Minták és mértékvételi utasítás küldése in-
gyen. Ha az ország bármely részében egy
helységben 3 megrendelés biztosítva van, érte-
sítésre oda küldjük utazó szabásunkat gazdag
mintáinkkal. A t. megrendelő semminemű költ-
séggel nem lesz megterhelve, mert utazó sza-
básaink évi vasuti jeggyel vannak ellátva.

Szíves megkereséseket kér

az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság,
BUDAPEST, VII. Csömöri-ut II. Klein
Adolf főszabász.

Itt az alkalom

arra, hogy mindenki az egészségtelen,
penészesedő szalmazsákját eldobhassa és
helyébe, **csekély 8 koronáért**,
egy kiváló erős, fakeretű

acélsodrony ágybetétet
rendelhesen nálam, mely tartós és olcsó,
szag- és főregmentes, ennél fogva egész-
séges. Az ágy belmértékének bekül-
dése után, annak megfelelően szállítja a
készítő: 10-1

ifj. **Utry Pál, Baja.**

Kellő iskolai képzettséggel
bíró fiú

tanulóul

felvétetik

ifj. **Wagner Antal**

könyv- és papirkereskedésében

BAJÁN.

Saját termésű kiváló minőségű

siller bor

nagyobb, vagy kisebb meny-
nyiségben, olcsó áron **ELADÓ**,
3-1 **Matéhazi-utca 19. sz. alatt.**

SZÍVES FIGYELEMBE!

Mivel kereskedelmi utazóknak magánnevőket felkeresni a nemrégiben hozott törvény értelmében
tilos, mélyen tisztelt vevőközönségünk kényelme szempontjából

Fehérnemű gyártmányaink

egyedüli elárúsításával **FISCHER PÁL** bajai előkelő divatkereskedő céget biztuk meg,
a hol női fehérnemű ujdonságaink, különösen azonban

Menyasszonyi kelengyék

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig az általunk előirt szabott árak mellett fognak elárúsítani,
illetőleg a megrendelések ilyenekre elfogadtatni.

Hálás köszönetünket fejezzük ki az eddigi szíves pártfogásért és esedezünk, hogy azt megbí-
zottságra átruházni méltóztassék. Ennek reményében maradtunk

Stieglitz és Unger
Budapest.

Egyedül valódi angol Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

—o Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll. —o

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsh-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólrhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden káros állapotában, enyhíti a hurutot, csillapítja a valadékok, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégebb bajokat. 2. Kötő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor s bélbetegségeket és szagatásokat a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvas fogaknál és szájröhadáskor, s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a szájak és gyomornak bűzét. 7. Külsőleg bámulatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütési varak, megfagyott és megégett tagokra, rüh, fekély, bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájt, zugást, szagatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza-vedjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem, gyáramból rendelnek eredeti szab. cartonokban. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 duplaüveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

20-12

Miért szenved Ön? holott mindenféle efajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást vagy amputálást.

Thierry A. gyógyszerész Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatása, a sebek gyógyulásánál, valamint a fájdalmak enyhítésénél utólrhetetlen. A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható: a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok esetében továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, a cs. mtevesedéknél, vágás, szúrás, lövés és ítés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknaál; végre pokolvar, körömféreg, körömgyűlés, a lábnaál járás közben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt **3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe van-e a fenti védjegyem és cégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Órangyalhoz” Pregradában, égetve. Thierry A. gyógyszerész balzsama és Centifolia-kenőcse.** — Ezen gyógyhatásukban felülmulhatlan két szer nemesak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebbi annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredményesül járnak, legalább az orvos érkezteig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért értéktelen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban és eshetőségekre készületben kell lenni. Ha olyan nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és címezzük:

(Thierry Adolf) „Órangyal-gyógytár” Pregrada Rohitsh-Sauerbrunn mellett — Központi főraktár Budapesten, Török J. gyógytára. Zágrábban Mittelbach S. gyógytára, Bécsben Brady L. gyógytára.

Keltünő ujdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges
A dohányzó egyszer veszi és
többé mást nem szihat

legjobb valódi francia szivarkapapir és szivarka-
hüvely kapható az ország minden különleges-
ségi árúdjában.

Jó házból való fiú

TANULÓUL

felvétetik

Drescher Gyula

kereskedésben

— B A J A N —

Éladó ház.

A Kismészárszék-utca 130.
sz. alatt levő Gottlieb Ignác-féle
ház szabadkézből azonnal

ELADÓ.

Bővebbet a tulajdonosnál.

1-1

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

GÁCSI, BRASSÓI, ZSOLNAI

továbbá

a legfinomabb angol és francia divatkelmekben!!!

Legújabb angol és francia szabású

férfi öltönyök jutányos áron,

pontos kiszolgálás mellett készülnek

Prager Károly és Testvére cégnél

— BAJÁN, —

Takarékpénztári épület.

●—● Pártoljuk a honi ipart! ●—●

A legjobb

Író ténák „STELLA” védjeggyel

Másolható ténák „STELLA”

Szines ténák „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti
gyárban

— B U D A P E S T E N. —

Főraktár:

Ifj. WAGNER ANTAL papirkeres-
kedésében

—● B A J A. ●—

52-6

●—● Pártoljuk a honi ipart! ●—●

Törlesztéses kölcsönök engedélyezettnek földbirtokokra a

Bácskában 600 korona, 700 korona, sőt 800 ko-
rona is katasztrális holdanként. Megvásárolt
földekre a vételár háromnegyedrésze lesz meg-
szavazva

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos,

10-7

bankigazgató

S Z E G E D E N

Megbízható, szolid ügynökök alkalmaztatnak.

Szt Anna

itala, egy palack 2 K. 30 f.

Malátacakes kitűnő táp és teasütemény, elsőrendű
tanárok és orvosok ajánlják, nagy doboz 2 kor., kis do-
boz 50 fillér.

Főnti készítmények mind tiszta malátából
készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kelle-
mes és hatásban fölülmulnak minden ilyenmű
gyármányt.

Kapható csakis eredeti csomagolásban Baján:

Drescher Gyula cégnél.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy üzletemben naponta

**friss teavaj,
erdélyi juhturó**

(szalámi rudakban)

znaimi boreczet-uborka

kapható.

Teljes tisztelettel

Weichand Györgyné

kigyó-utca sarkán.

4-3

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgy-közönség becses tudomására adni, hogy az eddig Bécsben, több éven át fennállott s a mai kor igényeinek megfelelő

női divat-termemet

Bajára, Erzsébet királyné-utca 370. szám

alá helyeztem át, hol is a legújabb szabásu angol és francia ruhák, női kabátok, blouseok, costümeok és negligék készítését jutányos áron elvállalom.

Alázattal esedezem, sziveskedjék nagybecsű bizalmával engem megtisztelni és én azon leszek, hogy figyelmes, pontos és szakszerű munkám, valamint a ruhák izléses kiállítása által megelégedését teljes mértékben kivívjam.

Ajánlom magam a mélyen tisztelt hölgy-közönség jóindulatába és pártfogásába.

Kiváló tisztelettel

Frank Teréz

női szabó,

Erzsébet királyné-utca 370. szám.

4-3

Kiadó üzlethelyiség!

A Bódogh-téren levő bérházamban, jelenleg ifj. Wagner Antal könyvkereskedő úr által birt üzlethelyiség f. évi augusztus hó 1-től

— **KIADANDÓ.** —

Bővebb értesítést a tulajdonos: özv. Trapli Ferenczné nyújt.

Jelenlegi üzlethelyiségem állványai, szekrényei, árúpadjai stb. együttesen vagy egyenként eladandók. Üzletemet tudvalevőleg aug. hó 1-én a Berndorfer-féle helyiségbe helyezem át.

ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Üzlethelyiség változás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet *Schlesinger Gyula vaskereskedő ur házába helyeztem át*; egyidejűleg bátor vagyok tudatni, hogy a közeledő nyári idényre legújabb divatú, egyszerű és diszes kivitelű

nap- és esőernyők

készültek raktáramra, versenyképes olcsó árakban, szép és nagy választékban.

Különösen felemlitem, hogy *Chantilli* és *Lyoni csipkenapernyők*, minden színben, az egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig minden izlésnek megfelelően, valamint bármilyen ernyőt, **rendelésre 24 óra alatt elkészíték.**

A fenti csipke-áthuzatok külön is kaphatók.

Az e szakmába vágó átalakításokat, áthuzásokat és bármilyen komplikált javitásokat a legjutányosabb árban készíték.

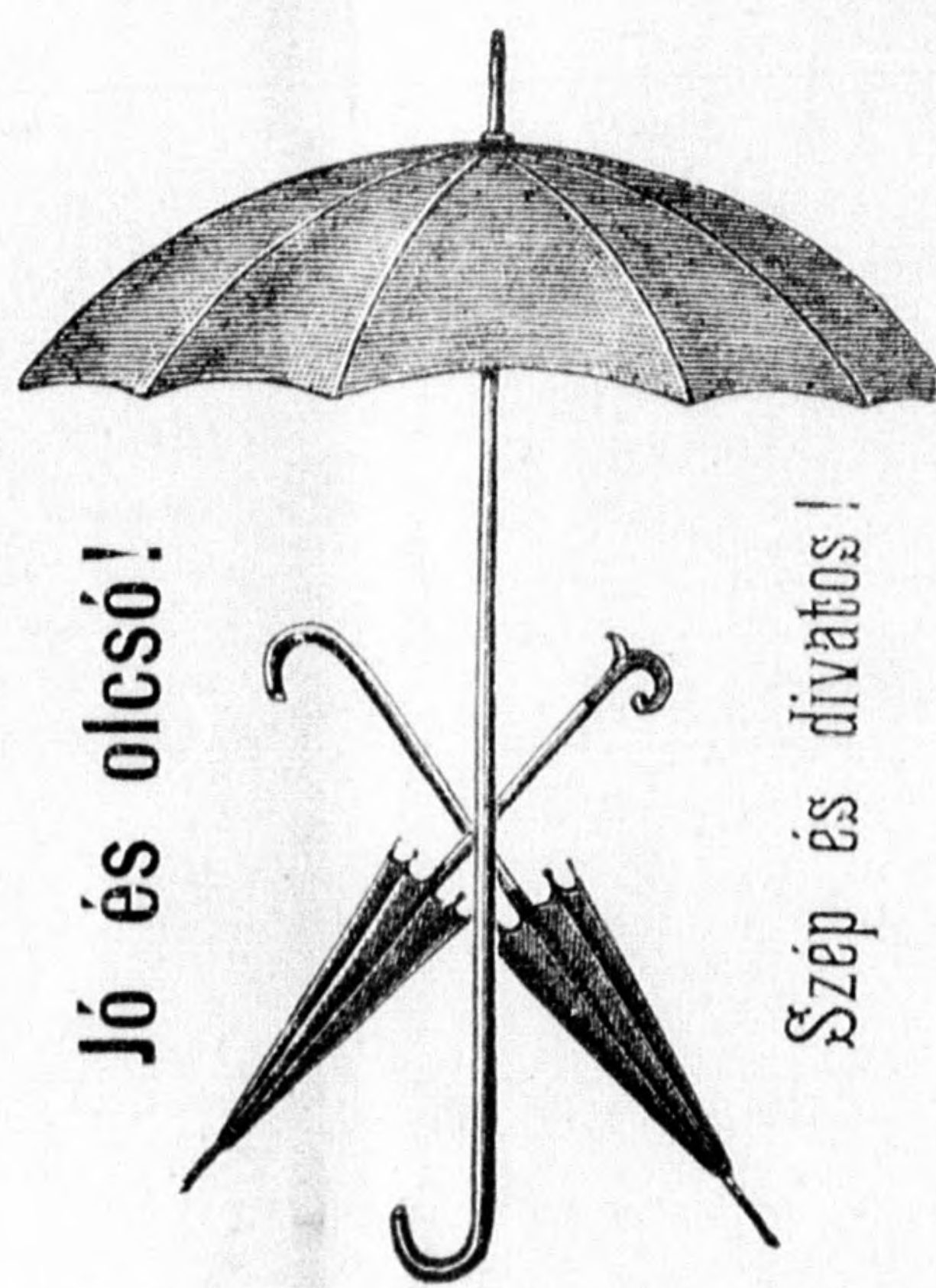
A midőn még hivatkozom **45 éves pontos és lelkiismeretes kiszolgálásomra,**

köszönöm a nagyérdemű közönségnek eddigi jóakaró támogatását és kérem, hogy nagyrabecsült szives bizalmát részemre a jövőben is fentartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

STEINER R.

nap- és esőernyőgyáros.

Jó és olcsó!

Szép és divatos!

Hímzési előnyomatásokat végez és hozzána lam francia forrázott pamut és selyem összes színváltozatokban kapható.

Hímző-minta és monogram eladás.

A nálam vásárolt ernyőket egy évig ingyen javítom.

|| Feltűnő ujdonság! Az ötvös-ipar remeke! ||

Feltűnést keltő ujdonság egyedüli elárusítását sikerült *galvanoplasztikai képekben* Baja város és környéke részére megszereznem. A mondott china-ezüstből készült domborművű falképek — különféle sujetben kapható — díszére válik bármely nagyúri szalonnak. Ára drb.-ként 11 koronától feljebb.

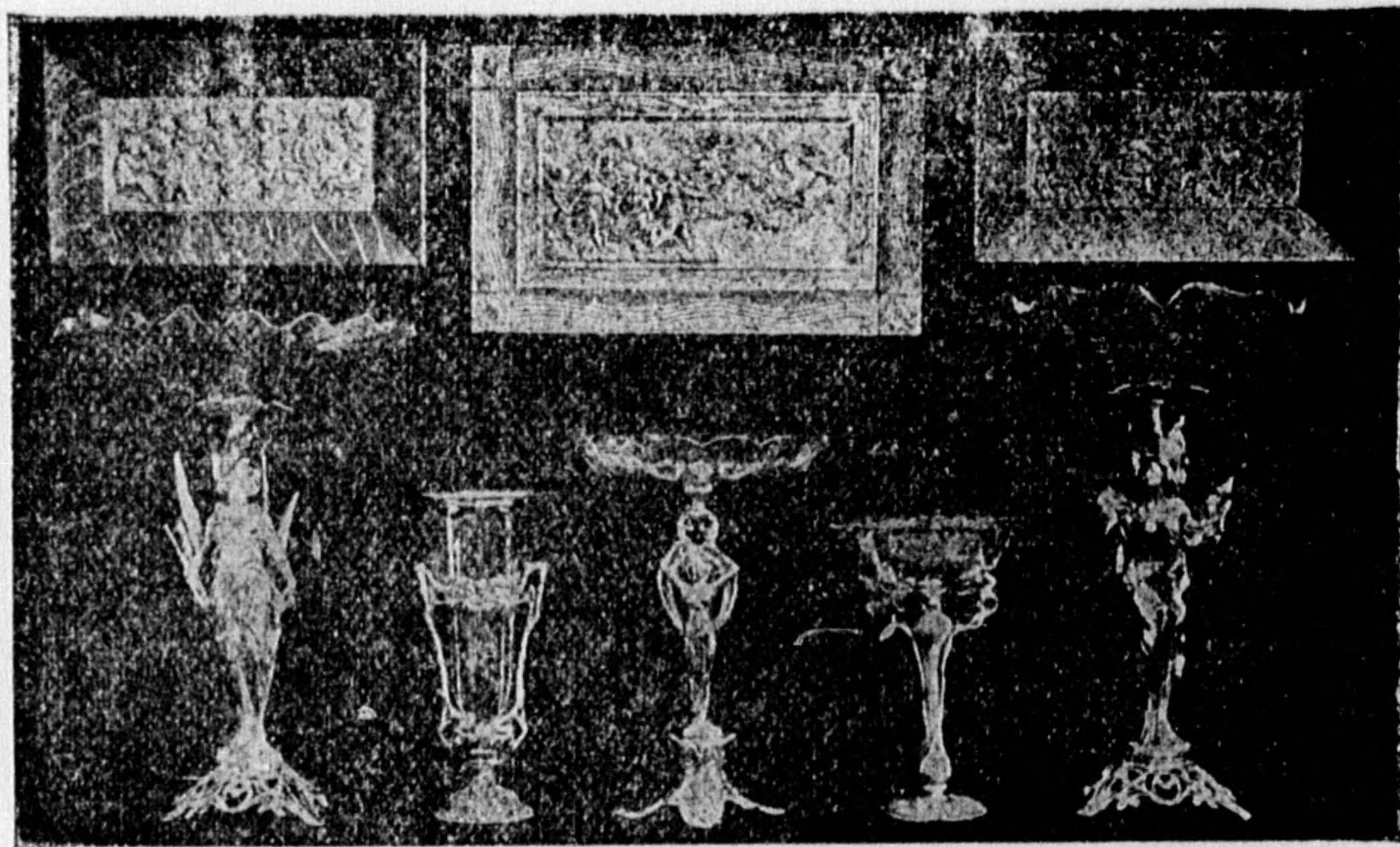
Legalkalmasabb nászajándék! Legalkalmasabb névnap ajándék! Legalkalmasabb születésnap ajándék!

Van szerencsém egyszersmind sok fővárosi üzlettel vetekedő

óra- és ékszerraktáramat

a mélyentisztelt közönség szives figyelmébe ajánlani. Kitűnő tisztelettel Baja, 1903. év május havában

Krausz Lipót.

Kiváló minőségű

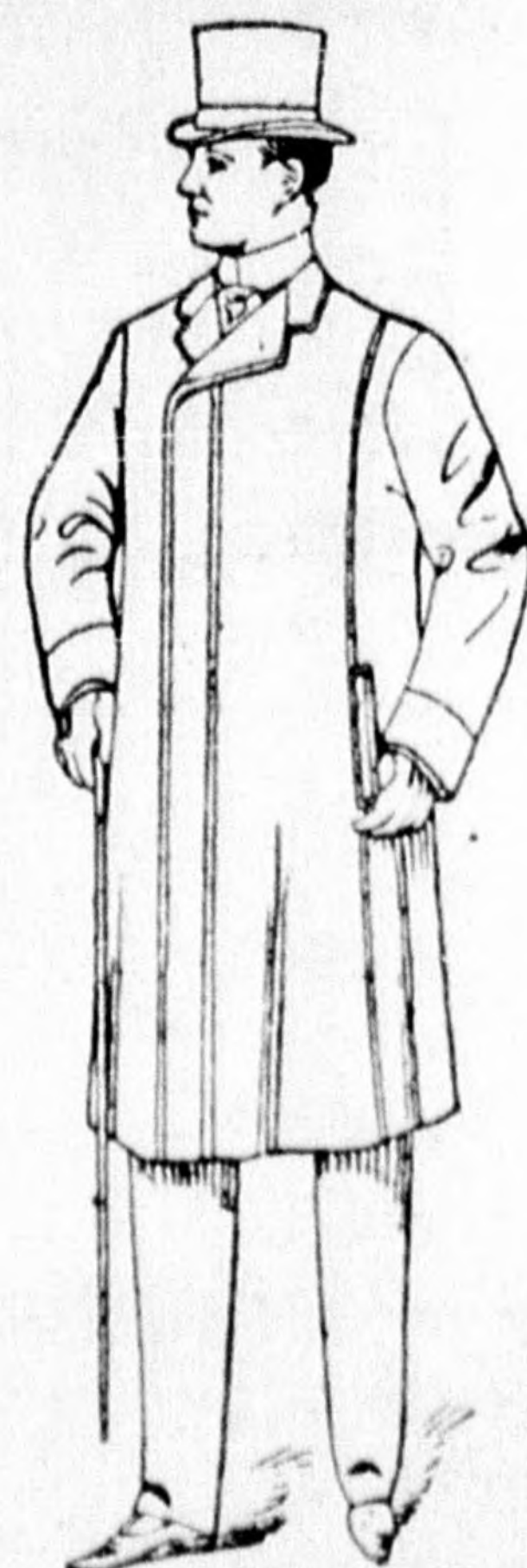
hazai és valódi angol kelmékből mérték után, a legújabb francia divat szerint, a legjutányosabb árak mellett készít: **felöltőket, egész öltönyöket** stb. stb.

az „**Angol szabóhoz**”

cimzett szabászati műterem

BAJÁN,

a Kollár-féle könyvkereskedés mellett.

ELSŐ BAJAI
 AGYAG-, CZEMENT- és GIPSZÁRÚGYÁR
 ÖZV. SPITZER SIMONNÉ.

Legújabb mintájú diszes

CZEMENTLAPOK,

utczák, udvarok, folyosók, konyhák,
fürdő-szobák, kapualjak, T E M P L O M O K, falak.
stb. **kirakására.**

VIHARÁLLÓ VIZHATLAN

czement diszcserép

legjobb tetőfedőanyag.

GIPSZDISZITMÉNYEK

bármily minta szerint.

MŰKÖVEK

u. m. sirkövek, jászlak, kémény- és falfedők, lépesők, szökő-kutak,
épületaljak stb.

Graniterrazzo, betonmunkák,

CZEMENT CSŐVEK.

Építési anyagok u. m.

beocsini román- és portland CZEMENT

MÉSZ,

aszfaltlemezek, nádszövet, kátrány, carbolineum, meszelők,
dunahomok, kavics stb

Legjobb gyártmányok. Legolesőbb árak.

Megrendelési iroda és minta-raktár a Tóth Kálmán-téren.

Városi telefon 32. — Gyári telefon 33.